

Levélváltás egy idézetről

A *Magyar Nemzet* március 4-i számában *Krómer István* ezt írja rólam: „Teljes átéléssel hivatkozott egy Heinének tulajdonított mondasra: Rossz a kommunizmus, de legalább ezt a barom germán kereszténységet kipusztítja.” Az utóbbi időben megcsömöröltem attól, hogy a rám zúduló rágalmakat egyenként megcáfoljam. Heine iránt érzett tiszteletem azonban arra késztet, hogy kijelentsem: a „barom kereszténység”, vagy ehhez hasonló jelzős szerkezet nem fordul elő életművében. Következésképpen kipusztításáról sem ábrándozhatott. Megemlítem még – de igazán csak mellékesen –, hogy a szóban forgó kifejezés az én írásaimban sem szerepel, sem mint Heinének tulajdonított bölcsesség, sem mint önálló lelemény.

Eörsi István

*

Szó szerint idézem *Eörsi István* 1992. június 18-án a Tv 2 Össztűz c. műsorában adott interjújának ide vágó részét.

Havas Henrik: „Az érdekelne, miért akkora meglepetés az ön számára, hogy ezt a negyvenvalahány éves tragikus kitérőt úgy folytatják, ahogy annak idején megszakasztották?”

Eörsi István: „1856-ban, halálos ágyán Heine írt egy cikket arról, hogy hát ezek a kommunisták hatalomra jönnek, borzalmas lesz; ezek a Dalok könyvéből zacskót sodornak, és ebben a zacskóban fogják árulni az öreg néniknek a dohányt meg a cukorkát. De – mondja Heine – legalább ezekkel a..., ezekkel a germán keresztény barokkal, ezekkel végeznek.”

Hogy közel két év távlatából nem szó szerint, csak értelemszerűen idéztem fel ezt a számomra oly megdöbentő gondolattársítást, talán nem minősíthető rágalomnak. Hogy *Eörsi István* emlékezetéből teljesen kiesett e két mondat, számomra vigasztaló; annak tudom be, hogy ma már rágalomnak érzi saját – elismerem, nem betű szerint idézett – szavait.

Krómer István